

Τα μαργαριτάρια στην Αυστραλία είναι ... «Ελληνική υπόθεση»...

Οι Έλληνες μετανάστες έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στην καλλιέργεια μαργαριταριών στην Αυστραλία. Το 1888 η επαρχιακή πόλη Broome* έσφιξε από Ιάπωνες, Μαλαισιανούς, Φιλιππινέζους, Ινδονήσιους και Κινέζους εργάτες οι οποίοι υπερέιχαν αριθμητικά των Αβορίγιων και Ευρωπαίων. Μέσα σε αυτή την κοσμοσυρροή μεταναστών ήταν ένας Έλληνας, ο Αθανάσιος Αύγουστος ο οποίος αναζητούσε ένα καλύτερο μέλλον μακριά από την πατρίδα του. Ο Αθανάσιος Αύγουστος ήταν από τους πρώτους Έλληνες που αναμείχθηκαν με την καλλιέργεια μαργαριταριών, σύμφωνα με τον ιστορικό και έφορο του Πανεπιστημίου Μακουόρι, Leonard Janiszewski. «Έφτασε στην Αυστραλία από ένα μικρό νησί της Ελλάδος, το Καστελλόριζο. Πολλοί Έλληνες ήρθαν στην Αυστραλία από το μικρό αυτό νησί πριν το 1940» λέει ο κ. Janiszewski στην Βανέσσα Μιλς του ραδιοφώνου ABC. Πριν τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, το Broome έγινε παγκοσμίως γνωστό για τα μαργαριτάρια του και ανάμεσα σε αυτούς που ήρθαν στην περιοχή για ένα καλύτερο μέλλον, ήταν και μια μικρή, αλλά σημαντική ομάδα Ελλήνων. «Δεν έγιναν όλοι δύτες. Μερικοί εργάστηκαν στα λιμάνια άλλοι σε πλοία. Ασκούσαν όμως μεγάλη επιρροή και η παρουσία τους στην περιοχή ήταν σημαντική». Με την αλλαγή του αιώνα, στο Broome εργάζονταν 60 Έλληνες.

Η οικογένεια Πασπάλη αποτελεί μία από τις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις Ελλήνων που διαπρέπουν στο εξωτερικό». Η πρώτη γενιά της οικογένειας, με κυρίαρχη φιγούρα τον Θεοδόση Πασπάλη, μετανάστευσε στην Αυστραλία το 1919. Ο πρωτοπόρος στην καλλιέργεια μαργαριταριών ήταν ο Νικόλας Πασπάλης, ο οποίος γεννήθηκε το 1914. Ο σημερινός διευθυντής της εταιρείας, ο κ. Νίκος Πασπάλης, μπήκε στην επιχείρηση το 1969. Παρά την αναπόφευκτη κρίση στον κλάδο, τα μαργαριτάρια παραγωγής Πασπάλη εξακολουθούν να κυριαρχούν στη διεθνή αγορά, καθώς το 90% της παραγωγής εξαγεται. Μόνο από τις εξαγωγές μαργαριταριών σε όλο τον κόσμο, τα κέρδη της οικογένειας υπολογίζονται ετησίως στα 200 εκατ. δολάρια.

Ο Νικόλας Πασπάλης εξομολογείται την ιστορία της οικογένειάς του και πώς βρέθηκε να μεγαλοουργεί στη μακρινή Αυστραλία: «Η οικογένεια του πατέρα μου έφυγε από το Καστελλόριζο κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Εκείνος γεννήθηκε το 1913 και το 1919 ακολούθησε την οικογένειά του στην Αυστραλία. Στο πρώτο λιμάνι που έπιασε το πλοίο που τους μετέφερε, στο Κόσακ, στις ακτές της Δυτικής Αυστραλίας, που βρέχεται από τον Ινδικό Ωκεανό, κατέβηκαν και αποφάσισαν να ξεκινήσουν εκεί τη νέα τους ζωή».

Η οικογένεια Πασπάλη ζούσε ανάμεσα σε Αβορίγιες και Ασιάτες δύτες μαργαριταριών. Σ' αυτήν την απομακρυσμένη περιοχή οι Ευρωπαίοι ήταν

Στιγμιότυπο από την κηδεία του Χρήστου Κοντόγιαννου, ο οποίος πέθανε από ασφυξία όταν ο αναπνευστήρας του μπερδέυτηκε στην προπέλα, ενώ βουτούσε στα ταραγμένα και λασπώδη νερά κοντά στο Μπρουμ. Διακρίνουμε τη Μαίρη Ντάκα ανάμεσα στο πλήρωμα των Καλύμνιων δυτών.

ελάχιστοι και οι Έλληνες μετρημένοι στα δάχτυλα του ενός χεριού. Ήταν ξεκομμένοι από όλους και από όλα. Δεν υπήρχε καν ηλεκτρικό ρεύμα, ούτε ύδρευση, ενώ οι κυβερνητικές υπηρεσίες ήταν... εξαφανισμένες. Ο παρθένος ωκεανός ήταν

κατάσπαρτος από μεγάλα στρείδια, τα γιγαντιαία *Pinctada Maxima*, που μέσα τους έκρυβαν μοναδικά μαργαριτάρια.

Εως τότε τα εκμεταλλεύονταν μόνον οι Ασιάτες. Φυσικό ήταν λοιπόν μέσα σ' αυτό το περιβάλλον

* Μπρουμ (Broome) βρίσκεται 2.213 χιλιόμετρα βόρεια του Περθ και είναι κέντρο παραγωγής μαργαριταριών.

* Το Κέστρελ Μανίνα φιγουράρισε και πάλι σαν πρωτοσέλιδο φέτος όταν καταστράφηκε από κακοκαιρία νότια από εκεί που είχε κατασκευαστεί πριν 60 χρόνια.